

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-1

Brno 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Hlinsko – Kouty I. Oboustranně plošně retušovány hrot se čtyřmi přiloženými uštěpy (obr. 3, str. 23).
Cover Photography	Hlinsko – Kouty I. Bifacial point with four refitted flakes (Fig. 3, Pg. 23).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

ta Jívová – Tepenec, 2. etapa. Rkp. nálezové zprávy č. j. 1395/01. Uloženo: Archiv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i.

Procházková, P. 2001: *Nálezová zpráva ze záchraného archeologického výzkumu, lokalita Jívová – Tepenec, 3. etapa, 1, 2.* Rkp. nálezové zprávy, č. j. 73/02. Uloženo: Archiv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i.

Vránová, V. 2008: Jívová (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 49, 308, 405.

Vránová, V. 2009: Jívová (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 50, 287, 393.

Vránová, V. 2013a: Jívová (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 54(1), 180.

Vránová, V. 2013b: Jívová (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 54(2), 200–201.

Vránová, V., Vrána, J. 2005: *Jívová – Tepenec, pravěké hradisko a Karlův hrad.* Archeologické památky střední Moravy 9. Olomouc: Archeologické centrum Olomouc.

Vránová, V., Vrána, J. 2016: *Tepenec. Karlův hrad – mizející památka.* Archeologické památky střední Moravy 21. Olomouc: Archeologické centrum Olomouc.

Resumé

Jívová (Olomouc District), “Tepenec”. The Late Bronze Age. Hillfort. Rescue research.

Cultural layers and a few sunken features with large number of archaeological material (especially pottery, daubing, stone artifacts) were excavated during the rescue archaeological research in Jívová – Tepenec. Explored layers and features are dated back to the Silesian-Platěnice Culture. Five settlement pits and one intact cultural layer are dated to the Silesian-Platěnice Culture.

KOJÁTKY (OKR. VYŠKOV)

„Klíny“. Starší doba bronzová, ÚK. Sídliště, hrob. Záchranný výzkum.

Lokalizace: Y: 569708.95, X: 1167110.54.

Během budování přeložky silnice II. třídy byla prováděna skrývka v délce přibližně 2 km. V části stavby blíže k Bučovicím jsme na severovýchodně orientova-

ném svahu našli 7 archeologických objektů (viz oddíl Eneolit). Jeden z nich byl kostrový hrob ze starší doby bronzové. Mrtvý byl uložen v silně skrčené pozici na pravém boku s hlavou k západu. U nohou měl 3 keramické nádoby a silně rozpadavý zlomek bronzu. Ostatní objekty měly sídlištní charakter. Jedním z nich byla vakovitě zahloubená zásobní jáma z doby bronzové.

Blanka Mikulková

Resumé

Kojátky (Bez. Vyškov), „Klíny“. Ältere Bronzezeit, Aunjetitzer Kultur. Siedlung, Grab. Rettungsgrabung.

KOZLANY (K. Ú. KOZLANY U VYŠKOVA, OKR. VYŠKOV)

Rybník. Starší doba bronzová. Sídliště (?). Záchranný výzkum.

Lokalizace: Y: 568832.65, X: 1162916.5.

V nivě Rostěnického potoka byl budován rybník, při této akci (viz oddíl Doba římská) jsme provedli detektorovou prospekci. Podařilo se nám získat soubor bronzových zlomků, které datujeme do starší doby bronzové.

Blanka Mikulková

Resumé

Kozlany (Kat. Kozlany u Vyškova, Bez. Vyškov), der Teich. Ältere Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

KŘENOVICE (K. Ú. KŘENOVICE U SLAVKOVA, OKR. VYŠKOV)

„Niva“. Mladší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: Y: 582522.71, X: 1168911.49.

V průběhu záchraného archeologického výzkumu Ústavu archeologické památkové péče Brno na stavbě rodinného domu byly v profilech základových pasů zjištěny 3 archeologické objekty. Jednalo se o sídlištní jámy nespécifikovaného účelu. Obsahovaly malé množství keramiky, zvířecích kostí a mazanice. Jámy byly součástí sídliště z mladší doby bronzové, které bylo odkryto již při budování inženýrských sítí v roce 2016 (Mikulková 2017, 210).

Blanka Mikulková

Literatura

Mikulková, B. 2017: Křenovice (k. ú. Křenovice u Slavkova, okr. Vyškov). *Přehled výzkumů* 58(1), 210.

Resumé

Křenovice (Kat. Křenovice u Slavkova, Bez. Vyškov), „Niva“. Jüngere Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

KUNOVICE (K. Ú. KUNOVICE U UHERSKÉHO HRADIŠTĚ, OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Panská cihelna“. Starší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

V závěru roku 2016 proběhl záchranný archeologický výzkum v souvislosti s rekonstrukcí softballového hřiště v tzv. „Panské cihelně“ na katastru města Kunovice. Na počátku roku 2017, tedy po ukončení výzkumu, byla na lokalitě provedena ještě prospekce s pomocí detektoru kovů. Panská cihelna v Kunovicích představuje jednu z nejbohatších polykulturních lokalit v mikroregionu soutoku řeky Moravy s Olšavou. Není proto divu, že byla v souvislosti s těžbou hlíny intenzivně zkoumána různými badateli už v první polovině minulého století. Dříve se zde nacházelo několik menších cihelen, které postupně vytvořily vytěžený prostor, ve kterém je dnes softballové hřiště. Lokalita leží v nadmořské výšce 195 m. na první vyvýšené terase řeky Olšavy, jež se původně pozvolna ukláněla mírným svahem do dnešní místní části Kunovic zvané „V Hliníku“. Severní okraj naleziště je lemován silnicí spojující Kunovice s Míkovicemi a do jeho rozsahu lze zahrnout prostor přiléhajících domů, zahrad a blízkého okolí na východ a jihovýchod od hliníku.

Příhodná poloha, kvalitní sprašové podloží a blízkost vodního zdroje předurčily tuto polohu pro pravěké osídlení. Největší intenzita lidských aktivit zde byla doložena ve starší době bronzové, kdy se zde rozkládal rozsáhlý sídlištní areál únětické a posléze i věteřovské kultury. Na starší vykopávky z minulého století zde navázaly nové záchranné výzkumy, a to v letech 2013 (Chrástek 2014, 201–202), kdy byl v zahradě jednoho z přiléhajících domů odkryt rituální dvojhrob v zásobní jámě (obj. 500), a posléze v roce 2016, kdy byly v souvislosti s již zmíněnou rekonstrukcí softballového hřiště prozkoumány tři zásobní, respektive obilní jámy věteřovské kultury (obj. 501–503). Všechny tři se nacházely na hraně bývalé cihelny (obr. 6) a byly porušeny při úpravách terénu stavbou. U všech byl pozorován vakovitý až trapézovitý profil s pestrou stratografií výplně čítající i několik desítek kontextů. Poměrně často se objevovaly čochky či celé vrstvy popela. Objekty spočívaly pod 20–30 cm mocnou kulturní vrstvou, na kterou nase-

dal travní drn, jež pokrývá plochu okolo bývalého hliníku (zahrady rodinných domů). Z pohledu získaných archeologických nálezů tvoří jejich největší část zejména bohatá kolekce keramického materiálu. Keramika je vypálená do odstínů tmavě hnědé, šedé či černé barvy a její povrch je upraven typickým leštěním. Kromě běžných výzdobných projevů se objevil na keramice také sluneční motiv, respektive znázorněné slunce ve formě soustředných kruhových důlků. Všechny tři objekty byly bohaté také na nálezy bloků a menších zlomků mazanice a zvířecí osteologický materiál. Z dalších nálezů lze uvést ještě keramické přesleny, zlomky ručních kamenných mlýnků a dalších kamenů blíže neznámé funkce. Jediným exemplářem je zastoupena kategorie štípané kamenné industrie, kterou reprezentuje poškozená plošně retušovaná čepel se srpovým leskem tzv. „segment“. Nedílnou součástí spektra nálezů je také bohatý soubor paleobotanického materiálu, jenž byl získán proplavením vzorků odebraných sedimentů z výplní objektů. V průběhu plavení sedimentu byl nalezen také drobný jantarový korálek. Při detektorové prospekci v roce 2017, která se zaměřila na širší okolí záchranného výzkumu, se podařilo získat ještě několik drobných bronzových slitků, které by mohly poukazovat na zpracovávání bronzové suroviny přímo v areálu sídliště. Vzhledem k stále probíhající erozi stěn bývalé cihelny bude lokalita i nadále archeologicky sledována.

Jaroslav Bartík, Tomáš Chrástek

Literatura

Chrástek, T. 2014: Kunovice (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 55(1), 201–202.

Resumé

Kunovice (Kunovice u Uherského Hradiště Cadastre, Uherské Hradiště District), “Panská cihelna”. Early Bronze Age. Settlement. Rescue excavation.

Obr. 6. Kunovice, „Panská cihelna“. Pohled na zásobní jámy věteřovské kultury ve stěně bývalého hliníku zkoumané v roce 2016. Foto J. Bartík.

Fig. 6. Kunovice, “Panská cihelna”. View on the storage pits of Věteřov Culture excavated in 2016. Photo by J. Bartík.